

Vlaams Ministerie van Onderwijs en Vorming

Onderwijsinspectie

Hendrik Consciencegebouw
Koning Albert II-laan 15
1210 BRUSSEL

doorlichtingssecretariaat@ond.vlaanderen.be
www.onderwijsinspectie.be

Verslag over de doorlichting van Moretus 2 te EKEREN

Hoofdstructuur voltijds secundair onderwijs

Pedagogisch geheel 30015-30007-30023-47597

Instellingsnummer 47597

Instelling Moretus 2

Directeur Dirk VAN BUYTEN

Adres Oorderseweg 8 - 2180 EKEREN

Telefoon 03-541.03.05

Fax 03-541.99.35

E-mail info@moretus-ekeren.be

Website <http://www.moretus-ekeren.be>

Bestuur van de instelling VZW KOR Regio Ekeren Stabroek

Adres Noorderlaan 108 - 2030 ANTWERPEN

Scholengemeenschap SGKSO Ekeren - Merksem

Adres Gagelveldenstraat 71 - 2170 MERKSEM

CLB Vrij CLB De Wissel Antwerpen

Adres Hallershofstraat 7 - 2100 DEURNE

Dagen van het doorlichtingsbezoek 18-04-2016, 25-04-2016, 26-04-2016, 27-04-2016, 28-04-2016, 29-04-2016

Einddatum van het doorlichtingsbezoek 29-04-2016

Datum bespreking verslag met de instelling 03-06-2016

Samenstelling inspectieteam

Inspecteur-verslaggever Ingrid VAN CAUTER

Teamleden Johanna COEMAN, Elly DE KEYSER, Henk FORIERS, Ludo POTTIER, Liesbet WAUMANS

INHOUDSTAFEL

INLEIDING.....	3
1 ADMINISTRATIEVE SITUERING.....	5
2 SAMENVATTING	5
3 DOORLICHTINGSFOCUS	7
3.1 Structuuronderdelen in de doorlichtingsfocus	7
3.2 Procesindicatoren of procesvariabelen in de doorlichtingsfocus	7
4 RESPECTEERT DE SCHOOL DE ONDERWIJSREGLEMENTERING?	8
4.1 Respecteert de school de erkenningsvoorwaarden?	8
4.1.1 Voldoet de school aan de onderwijsdoelstellingen?	8
4.1.1.1 Vakoverschrijdende eindtermen (VOET)	8
4.1.1.2 Techniek in de eerste graad in de A-stroom (leerplan D/2010/7841/017)	10
4.1.1.3 Klassieke studiën in het keuzegedeelte van 1A en Latijn in de basisoptie Latijn (leerplan D/2011/7841/001)	12
4.1.2 Voldoet de school aan de erkenningsvoorwaarde 'bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne'?.....	15
4.1.3 Voldoet de school aan de overige erkenningsvoorwaarden?	16
4.2 Respecteert de school de overige reglementering?	16
5 BEWAAKT DE SCHOOL DE EIGEN KWALITEIT?	18
5.1 Leerbegeleiding.....	18
5.2 Evaluatiepraktijk	21
6 ALGEMEEN BELEID VAN DE SCHOOL	25
7 STERKTES EN ZWAKTES VAN DE SCHOOL	28
7.1 Wat doet de school goed?	28
7.2 Wat kan de school verbeteren?	28
7.3 Wat moet de school verbeteren?	28
8 ADVIES BETREFFENDE DE ERKENNINGSVOORWAARDEN	29
9 OVERIGE REGELGEVING: REGELING VOOR VERVOLG.....	29

INLEIDING

De decretale basis van het onderzoek

Tijdens een doorlichting gaat de onderwijsinspectie na of de school

1. de onderwijsreglementering respecteert,
 2. op systematische wijze haar eigen kwaliteit onderzoekt en bewaakt,
 3. haar tekorten al dan niet zelfstandig kan wegwerken
- (zie artikel 38 van het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs, 8 mei 2009).

Een doorlichting is dus een onderzoek van

1. de onderwijsreglementering,
2. de kwaliteitsbewaking door de school,
3. het algemeen beleid van de school.

Een onderzoek in drie fasen

Een doorlichting bestaat uit drie fasen: het vooronderzoek, het doorlichtingsbezoek en het doorlichtingsverslag.

- Tijdens het vooronderzoek bekijkt het inspectieteam de gehele school aan de hand van het CIP0-referentiekader. Het vooronderzoek wordt afgesloten met een doorlichtingsfocus: een selectie van te onderzoeken aspecten tijdens het doorlichtingsbezoek.
- Tijdens het doorlichtingsbezoek voert de onderwijsinspectie het onderzoek uit aan de hand van observaties, gesprekken en analyse van documenten.
- Het doorlichtingsverslag beschrijft het resultaat van de doorlichting, bevat een advies over de verdere erkenning en wordt gepubliceerd op www.doorlichtingsverslagen.be.

Een gedifferentieerd onderzoek

1. Omdat de onderwijsinspectie gedifferentieerd doorlicht, onderzoekt het inspectieteam in de school een selectie van de onderwijsreglementering:
 - het voldoen aan de onderwijsdoelstellingen
Hiertoe selecteert de onderwijsinspectie een aantal structuuronderdelen.
Daarbij onderzoekt de onderwijsinspectie altijd de volgende procesvariabelen uit het CIP0-referentiekader:
 - ♦ het onderwijsaanbod
 - ♦ de uitrusting
 - ♦ de evaluatiepraktijk
 - ♦ de leerbegeleiding.
 De onderwijsinspectie onderzoekt ook altijd de vakoverschrijdende eindtermen.
 - een selectie van andere erkenningsvoorwaarden, waaronder de erkenningsvoorwaarde bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne.
 - een selectie van overige regelgeving.
2. Om de kwaliteitsbewaking door de school na te gaan, selecteert het inspectieteam een aantal procesvariabelen. Het inspectieteam gaat met de kwaliteitswijzer na of de school voor deze procesvariabelen aandacht heeft voor
 - doelgerichtheid: welke doelen stelt de school voorop?
 - ondersteuning: welke ondersteunende initiatieven neemt de school om efficiënt en doelgericht te werken?
 - doeltreffendheid: bereikt de school de doelen en gaat de school dit na?
 - ontwikkeling: heeft de school aandacht voor nieuwe ontwikkelingen?

3. Het inspectieteam onderzoekt ten slotte het algemeen beleid van de school aan de hand van vier procesvariabelen: leiderschap, visieontwikkeling, besluitvorming, kwaliteitszorg.

Het advies

De adviezen die de onderwijsinspectie uitbrengt, hebben betrekking op alle of op afzonderlijke structuuronderdelen van de school. De onderwijsinspectie kan drie adviezen uitbrengen:

- een gunstig advies: het inspectieteam adviseert gunstig over de verdere erkenning van de school of van structuuronderdelen.
- een beperkt gunstig advies: het inspectieteam adviseert gunstig over de erkenning van de school of van structuuronderdelen als de school binnen een bepaalde periode voldoet aan de voorwaarden vermeld in het advies.
- een ongunstig advies: het inspectieteam adviseert om de procedure tot intrekking van de erkenning van de school of van structuuronderdelen op te starten.

Bij een ongunstig advies beoordeelt de onderwijsinspectie bovendien of de school de vastgestelde tekorten zelfstandig kan wegwerken.

Tot slot

Binnen een termijn van dertig kalenderdagen na ontvangst van het definitieve doorlichtingsverslag informeert de directeur van de school de ouders en leerlingen over de mogelijkheid tot inzage.

Binnen de dertig kalenderdagen na ontvangst moet de directeur van de school het verslag volledig bespreken tijdens een personeelsvergadering. Het bestuur van de school of zijn gemandateerde tekent het verslag voor gezien. Het bestuur stuurt het binnen dertig kalenderdagen na ontvangst terug naar de onderwijsinspectie en maakt eventueel melding van zijn opmerkingen.

De school mag het verslag niet gebruiken voor publicitaire doeleinden.

Meer informatie?

www.onderwijsinspectie.be en www.doorlichtingsverslagen.be

1 ADMINISTRATIEVE SITUERING

De doorlichting van deze school vormt een deel van de doorlichting van een pedagogisch geheel met schoolnummers 30007, 30015, 30023 en 47597. Met de term 'school' wordt in het inspectieverslag het pedagogisch geheel bedoeld. De verslaggeving gebeurt per schoolnummer. Om een volledig beeld van de school als pedagogisch geheel te verkrijgen, worden best al deze verslagen samen gelezen.

2 SAMENVATTING

Moretus Ekeren bestaat uit twee hoofdvestigingsplaatsen, campus Middenschool in de Oorderseweg en campus Bovenbouw in de Kloosterstraat. De campussen bevinden zich op loopafstand van elkaar. De huidige structuur van de school met een aparte middenschool en bovenbouw op twee campussen is pas vanaf dit schooljaar doorgevoerd. Naast een eerste graad met een A- en B-stroom omvat het aanbod een brede waaier aan aso-studierichtingen en een beperkt aantal bso- en tso- studierichtingen in de studiegebieden Handel en Personenzorg.

De school wordt geleid door een team van vijf directeurs. Het team werkt sinds twee jaar samen, waardoor zij nog op zoek zijn naar de meest efficiënte organisatie. Op de beide campussen heerst een gestructureerd leerklimaat. De leraren besteden veel aandacht aan het welbevinden van de leerlingen.

Het erkenningsonderzoek wijst uit dat de school de onderwijsreglementering goed respecteert. Voor de erkenningsvoorwaarde 'Bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne' (BVH) gaat de school nog niet voldoende systematisch de situatie na. De school moet de BVH consequenter bewaken, de tekorten daadkrachtiger beheersen en verbeteringsacties uitvoeren.

Het erkenningsonderzoek kwam tot stand op basis van een representatief staal van het onderwijsaanbod. Voor wiskunde voldoet de leerplanrealisatie in aso tweede graad in de studierichting Latijn en in tso tweede graad in de studierichting Handel, in aso derde graad Latijn-wiskunde en Wetenschappen-wiskunde. Ook Latijn in aso derde graad Latijn-moderne talen, Latijn-wetenschappen en Latijn-wiskunde voldoet. Voor de vakken uit het specifiek gedeelte voldoen Administratie en retail in bso tweede graad in de studierichting Kantoor. Expressie, huishoudkunde en opvoedkunde voldoet niet in tso derde graad in de studierichting Sociale en technische wetenschappen. Ook project algemene vakken in bso derde graad in de studierichting Verzorging en in het derde leerjaar van de derde graad in de studierichtingen Kinderzorg en Bejaardenzorg voldoet niet. De tekorten in de vakken zijn meestal te wijten aan het onvoldoende afstemmen van het onderwijsaanbod en de evaluatie op het leerplanconcept. De school heeft bovendien te weinig aandacht voor de realisatie van de specifieke eindtermen rond de onderzoekscompetentie in de aso-studie richtingen van de derde graad. Voor sommige vakken is de ICT-uitrusting beperkt beschikbaar, waardoor het gebruik in de lessen moeizaam verloopt.

De school streeft de vakoverschrijdende eindtermen (VOET) voldoende na. Ze doet dat via een rijk en gevarieerd aanbod van breedvormende activiteiten. De school moet echter meer inzetten op het systematisch afstemmen van deze activiteiten op de VOET en op het creëren van een breed draagvlak voor de VOET-werking. De vakoverschrijdende eindtermen van de contexten "Sociorelationele ontwikkeling" en "Socioculturele samenleving" krijgen in de praktijk een kwaliteitsvolle invulling via verschillende schoolprojecten.

Het kwaliteitsonderzoek heeft aangetoond dat de school sterk inzet op de leerbegeleiding. De visie op de leerbegeleiding vertrekt vanuit de schoolvisie "kwaliteit op leren en leven", waarbij het welbevinden van de leerlingen centraal staat. De school ondersteunt de begeleiding met tal van maatregelen. De studietoetsing is een voorbeeld van goede praktijk. Het beleid rekent echter voor de uitvoering van de leerbegeleiding op de individuele leraar en de vakgroepen. Op vakniveau wijst het onderzoek uit dat de aandacht en de kwaliteit van de uitwerking sterk afhankelijk is van de leraar en van de vakgroep. Ook de aandacht voor het talenbeleid is sterk ingebed in de werking van de school. Tal van schoolprojecten ondersteunen de taalontwikkeling van de leerlingen. Er is een groeiend draagvlak voor het implementeren van het talenbeleid in alle lessen en bij de meeste leraren. Het CLIL-project (Content and Language Integrated Learning) verbreedt het talenbeleid naar de andere moderne vreemde talen.

De evaluatiepraktijk is in volle ontwikkeling en geeft qua doelgerichtheid een wisselend beeld. Recentelijk is er, onder impuls van de werkgroep evaluatie en de directie, een nieuwe visietekst voor de evaluatiepraktijk uitgewerkt en wordt dit schooljaar voor het eerst geïmplementeerd. Via deze visie probeert de school de leerlingen uit te dagen met zichzelf in competitie te gaan en elke vorm van competitie tussen de leerlingen te weren. Hierdoor verschilt de evaluatiepraktijk naargelang van de onderwijsvorm of het profiel van de studierichting. De doeltreffendheid van het nieuwe evaluatiesysteem kan momenteel nog onvoldoende onderzocht worden. Het erkenningsonderzoek wijst uit dat een aantal vakgroepen de evaluatiepraktijk nog onvoldoende afstemmen op de leerplaneisen. De verdere ontwikkeling ervan zal dan ook door de directie op de voet gevolgd, geëvalueerd en eventueel bijgestuurd moeten worden.

Het recent samengestelde directieteam heeft de voorbije twee schooljaren sterk ingezet op meer samenwerking en een gezamenlijke doelgerichtheid binnen het pedagogisch geheel. Mede hierdoor is de aandacht voor het aansturen, ondersteunen en opvolgen van sommige onderwijskundige processen nog een werkpunt.

In het kader van de kwaliteitszorg verzamelt de school heel wat kwantitatieve en kwalitatieve gegevens. De school heeft echter nog niet de traditie om die data systematisch te analyseren en te gebruiken voor kwaliteitsverbetering.

Op grond van de tekorten in de leerplanrealisatie van een aantal doorgelichte vakken besluit de onderwijsinspectie de doorlichting met een beperkt gunstig advies voor de erkenningsvoorwaarde 'voldoen aan de onderwijsdoelstellingen'. Ook het onderzoek 'bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne' levert een beperkt gunstig advies. De school zal na drie schooljaren moeten aantonen dat de vastgestelde tekorten in voldoende mate werden weggewerkt.

3 DOORLICHTINGSFOCUS

Op basis van het vooronderzoek en in het kader van een gedifferentieerde doorlichting selecteerde de onderwijsinspectie onderstaande structuuronderdelen en procesindicatoren/procesvariabelen voor verder onderzoek.

3.1 Structuuronderdelen in de doorlichtingsfocus

	Basisvorming	Specifiek gedeelte
VOET	x	
Graad 1 A	techniek	
Graad 1 Latijn	techniek	Latijn

3.2 Procesindicatoren of procesvariabelen in de doorlichtingsfocus

Onderwijs - Begeleiding

Leerbegeleiding

Onderwijs - Evaluatie

Evaluatiepraktijk

4 RESPECTEERT DE SCHOOL DE ONDERWIJSREGLEMENTERING?

4.1 Respecteert de school de erkenningsvoorwaarden?

4.1.1 Voldoet de school aan de onderwijsdoelstellingen?

Het onderzoek naar het voldoen aan de onderwijsdoelstellingen levert voor de geselecteerde structuuronderdelen het volgende op.

4.1.1.1 Vakoverschrijdende eindtermen (VOET)

Voldoet

De school streeft in voldoende mate met een eigen planning de VOET bij haar leerlingen na.

Beleid De visie en planning voldoen. Er zijn nog enkele hiaten voor wat de gerichtheid op alle VOET betreft. De school ontwikkelde een visie op VOET vanuit haar pedagogisch project. Ze kadert de VOET-activiteiten binnen een traditie van extramurale activiteiten en projecten die tot stand komen met veel inzet van het schoolteam. Ze verwacht ook het nastreven van VOET in het kader van de leerplanrealisatie binnen de vakken. De school stelde haar aanpak bij na een analyse van de registratie van de VOET in 2012-2013, onder meer door het sensibiliseren van de vakgroepen voor een zorgvuldige, volledige en valide registratie. Via een digitaal inventarisatie-instrument beschikt ze voorlopig over een overzicht van de school- en vakoverschrijdende activiteiten en projecten waarin alle VOET en alle leerlingengroepen zijn opgenomen. Een volledige inventarisering van de leerplangebonden VOET is in de planning voor het schooljaar 2016-2017 opgenomen. De school is er zich van bewust dat het overzicht dus niet volledig betrouwbaar is voor wat de totale registratie betreft. De school kan evenwel aantonen dat ze, zeker voor wat de onderzochte contexten betreft, bij alle leerlingen de VOET nastreeft. Het instrument laat de leraren toe om elke activiteit inhoudelijk toe te lichten en te evalueren en aan te geven welke eindtermen aan bod komen.

Ondersteuning De organisatiestructuur voor de VOET-werking is de voorbije schooljaren bijgestuurd. Het directieteam coördineert de VOET-werking, heeft een beroep gedaan op de ondersteuning van de pedagogische begeleidingsdienst en heeft bijkomend coördinatoren aangesteld. In hun taakinvulling ligt de nadruk op het informeren en stimuleren van de personeelsleden en op de verticale samenhang en spreiding van de VOET-werking over de verschillende graden. In de schoolkalender zijn alle initiatieven opgenomen waarin VOET aan bod (kunnen) komen.

De communicatie over VOET aan het schoolteam gebeurt tijdens personeels- en vakgroepvergaderingen en via het digitale platform. De leraren werden ondersteund bij de invulling van het registratiedocument en ze beschikken over een handleiding bij het registratiedocument, die zowel technische als inhoudelijke informatie bevat. De ouders en de leerlingen worden geïnformeerd over de inhoud van en de afspraken over de VOET-activiteiten.

De schoolleiding en de coördinatoren zijn vragende partij om meer personeelsleden bij de VOET-werking te betrekken. Er is een groeiend draagvlak om de VOET-werking verder uit te bouwen.

Doeltreffendheid De leraren worden gesensibiliseerd om, in tegenstelling tot de voorbije schooljaren, de inventarisatie van de schoolactiviteiten kwaliteitsvol uit te voeren, maar het schoolbeleid heeft vóór het einde van het schooljaar nog geen zicht op de volledigheid daarvan. De school kent daardoor te weinig de hiaten op het niveau van de afzonderlijke VOET. Bij de doorlichting is gebleken dat zowel voor de projecten als voor de reeds ingegeven vakken de link met de afzonderlijke VOET soms weinig eenduidig en expliciet is. Op het niveau van de stam en de contexten is de school globaal wel in staat om hiaten op te sporen en plant ze een bijsturing van de tekorten.

Het evaluatieformulier in het registratiedocument wordt nog weinig benut, vooral daarin de link naar de VOET. Bijgevolg heeft de school slechts een voorlopig en onvolledig zicht op het bereik van alle VOET bij de verschillende leerlingengroepen die via de talrijke activiteiten en projecten worden nagestreefd. Het schoolbeleid heeft nog niet onderzocht of deze maximaal de VOET bereiken, of er onderlinge overlapping is voor dezelfde leerlingengroepen en of nieuwe projecten moeten worden opgestart, specifiek op een aantal VOET gericht, om eventuele hiaten weg te werken.

Uit de VOET-analyse blijkt wel dat in de voorbije schooljaren in het bso aanzienlijk meer VOET-gebonden activiteiten werden geregistreerd dan in aso en tso. Het is hierbij de vraag of er in bso meer VOET-gebonden activiteiten worden georganiseerd en/of geregistreerd.

Er zijn een aantal voorbeelden van goede praktijk, waarin in de activiteitenwerkbundel van de leerlingen het nastreven van de VOET, zowel uit de stam, als uit de contexten, wordt geformuleerd en het bereik ervan wordt geëvalueerd.

Ontwikkeling Er zijn een aantal professionaliseringsinitiatieven, maar de breedte en de effectiviteit ervan zijn beperkt. De professionalisering voor het volledige schoolteam beperkt zich tot algemene communicatie over de VOET en richtlijnen voor het gebruik van het inventarisatie-instrument. Sommige personeelsleden volgen nascholing binnen een aantal domeinen die raken aan VOET, maar dit kadert nog niet in een traject dat leidt tot het opbouwen van een breed gedragen en kwaliteitsvolle aanpak voor alle VOET-aspecten. Zo vormt de VOET leren leren nog niet het uitgangspunt voor een graadoverstijgende leerbegeleiding.

Uitvoering Sociorelationele ontwikkeling	De meerderheid van de VOET uit deze context wordt met voldoende diepgang nagestreefd en bereikt de meeste leerlingen. Ze komen onder meer aan bod tijdens de lessen leefsleutels in de eerste graad, in een reeks schoolprojecten voor diverse leerlingengroepen en via het zorg- en sanctiebeleid van de school. Enkel voor de cluster ‘kunst en cultuur’ geeft de school aan minder sterk te scoren. Heel wat excursies en reizen brengen de leerlingen voldoende in contact met kunst- en cultuuruitingen, maar er bestaat hierbij nog wat minder de traditie om hun voorkeur of appreciatie onderling te beargumenteren. De samenhang met de stam gebeurt nog niet bewust, maar blijkt wel uit de analyse van de inventarisering.
Socioculturele samenleving	De meerderheid van de VOET uit deze context wordt met voldoende diepgang nagestreefd en bereikt de meeste leerlingen. Voor diverse leerlingengroepen organiseert de school onder meer een wereldburgerdag, stages in sociale organisaties, een vredesweek, bezoeken aan een asielcentrum en multiculturele wijken in Antwerpen en Brussel en cultuuruitstappen. Ook het zorg- en sanctiebeleid en de initiatieven van de werkgroep schoolpastoraal dragen bij aan de VOET-werking van deze context. Door deze initiatieven worden de leerlingen voldoende geconfronteerd met maatschappelijke diversiteit, herinneringseducatie en wederzijdse impact van kunst en cultuur op de samenleving. De samenhang van deze context met de stam blijkt uit de analyse van de inventarisatie, maar er zijn ook een aantal tekorten.

4.1.1.2 Techniek in de eerste graad in de A-stroom (leerplan D/2010/7841/017)

Voldoet

De eindtermen en leerplandoelstellingen worden in voldoende mate aangeboden en gerealiseerd. De drie dimensies ‘techniek hanteren’, ‘techniek begrijpen’ en ‘techniek duiden’ krijgen voldoende aandacht. De school beschikt over de nodige minimale materiële vereisten. De evaluatie is valide.

Onderwijsaanbod <i>Volledigheid</i> <i>Evenwicht</i> <i>Beheersingsniveau</i> <i>Samenhang</i>	De meeste eindtermen en leerplandoelstellingen worden in voldoende mate aangeboden. Via projecten komen de verschillende toepassingsgebieden energie, biochemie, constructie, transport, informatica en communicatie geïntegreerd aan bod.
---	---

Door het attractief invullen van het vak met een praktijkgerichte aanpak worden de leerlingen gestimuleerd tot het begrijpen, duiden en hanteren van techniek. Centraal staat het ‘denkend handelen’ en het ‘doende leren’. Door de diversiteit van de oefeningen slagen de leraren erin om de interesse voor techniek bij de leerlingen aan te moedigen en hun technische geletterdheid te verhogen. Hoewel de leerlingen het technisch proces kennen, wordt deze kerncomponent in de techniekprojecten niet altijd herkenbaar en grondig onderzocht. Bij de realisaties wordt gebruik gemaakt van verscheidene materialen en gereedschappen. De fases ‘begrijpen’, ‘hanteren’ en ‘duiden’ worden evenwichtig en projectafhankelijk met diepgang bereikt. De toepassingsgebieden biochemie en transport krijgen iets minder aandacht. Binnen de projectbundels staat de stap ‘evalueren’ niet voor het evalueren in hoeverre het technisch systeem dat in gebruik werd genomen een antwoord biedt aan de gestelde probleemstelling.

De leraren beschouwen deze stap als een (zelf)evaluatie van de leerling. Het overgrote deel van de projecten is te sterk inhoudelijk gestuurd waardoor de creativiteit van de leerlingen en het leren maken van keuzes worden beperkt.

De eindtermen met betrekking tot techniek en samenleving - onder meer de rol die bepaalde technische beroepen vervullen in de verschillende stappen van een technisch proces en het belang herkennen van technische beroepen in de huidige samenleving - krijgen slechts minimale aandacht.

Onderwijsorganisatie
Samenstelling klasgroepen
Organisatie curriculum

De school volgt de aanbevelingen van het leerplan voor een optimale leerplanrealisatie onvoldoende op. De lessen worden in blokken van twee lestijden georganiseerd. De grootte van de groepen (tot 21 leerlingen) overstijgt het aanbevolen aantal van 12 tot 16 leerlingen. Dergelijke groepsgrootte belemmert het optimaal gebruik van de onderwijstijd, meer in het bijzonder de doeltreffende begeleiding van de techniekprojecten en onderzoeksopdrachten.

Uitrusting
ICT
Inzet uitrusting
Leermiddelen

De school beschikt over drie technieklokalen: twee computerklassen en een werkplaatsklas, waarbij het vaklokaal geïntegreerd is in de praktijkruimte. De lokalen beschikken over voldoende materiële middelen en didactisch materiaal om de leerplanrealisatie te bevorderen en om de lessen aanschouwelijk te onderbouwen. Voor de invulling van de ICT-integratie beschikt men over voldoende computers om het ICT- en opzoekwerk te integreren in het leerproces.

De basisveiligheidsvoorzieningen aan de machines en de veiligheidsinstructiekaarten zijn ter beschikking. De persoonlijke beschermingsmiddelen zijn voorhanden.

Evaluatiepraktijk
Evenwicht
Volledigheid
Beheersingsniveau
Transparantie

De school opteert voor het vak techniek voor permanente evaluatie. De evaluatie is voldoende valide. Voor de theoretische leerinhouden zijn de meeste toetsvragen duidelijk opgesteld en afgestemd op de leerplandoelstellingen.

De praktische vaardigheden worden geëvalueerd tijdens de uitvoering. Voor de dimensie 'hanteren' voorziet het zelf ontwikkelde evaluatie-instrument voornamelijk een productevaluatie en in veel mindere mate de manier waarop de verschillende stappen van het technisch proces werden doorlopen. De evaluatiecriteria en de verhouding tussen kennis, vaardigheden en vakgebonden attitudes zijn niet transparant. Ook de omzetting ervan naar het rapportcijfer is nog onduidelijk. De leraren stimuleren zelfevaluatie bij hun leerlingen om zodoende hun leerproces bij te sturen en hun betrokkenheid te verhogen.

Leerbegeleiding Voor de invulling van de projecten wordt gebruik gemaakt van kwaliteitsvol, door de leraren ontwikkelend cursusmateriaal. In de lessen heerst een aangenaam leer- en leefklimaat waar begeleiding en het welbevinden van de leerlingen centraal staan. Het geëngageerde lerarenteam doet dan ook veel inspanningen om de leerlingen te motiveren en om onderwijs te brengen dat aansluit bij de leefwereld van de leerlingen. Activerende werkvormen zorgen voor doelgerichte invulling van de leerplandoelstellingen en bieden afwisseling in het didactisch proces. De leraren voorzien heel wat opdrachten waarbij leerlingen, individueel of in groepjes werken en zo de kennisinhouden en leerplandoelstellingen bereiken.

*Preventief
Curatief*

De leerlingen krijgen zowel bij de realisaties als bij de verwerking van de theoretische aspecten goede ondersteuning. De remediëring en het geven van feedback gebeuren veeleer simultaan met de intense begeleiding.

Deskundigheidsbevordering De gezamenlijke planning en de vele informele overlegmomenten zorgen voor een grote gelijkgerichtheid bij de leraren. De leraren overleggen regelmatig informeel over bijsturing van de projecten en over organisatorische en materiële elementen van het onderwijsproces. Tijdens de twee schooljaren voorafgaand aan de doorlichting werden er weinig vakgerichte of algemeen pedagogische nascholingen gevolgd.

*Vorming
Overleg*

4.1.1.3 Klassieke studiën in het keuzegedeelte van 1A en Latijn in de basisoptie Latijn (leerplan D/2011/7841/001)

Voldoet

De leerplandoelstellingen worden in voldoende mate gerealiseerd. De evaluatie is globaal valide. De materiële uitrusting voldoet.

Onderwijsorganisatie De school organiseerde in de eerste graad tot en met het schooljaar 2014-2015 een dubbel aanbod voor de vakken klassieke studiën/Latijn, met een loopbaan die start met twee of met vier wekelijkse lestijden. In het tweede leerjaar organiseert de school vijf lestijden Latijn, maar de leerlingengroepen worden gescheiden gehouden. De school verwacht dat in beide lesgroepen de leerplandoelstellingen volledig worden gerealiseerd op het einde van het tweede leerjaar. Vanaf het huidige schooljaar biedt de school de twee-urige start niet meer aan. De dubbele lesgroep in het tweede leerjaar is bijgevolg uitdovend.

Organisatie curriculum

Onderwijsaanbod De leerinhouden grammatica worden in voldoende mate behandeld, ook in de lesgroep met een twee-urige start waar een inhaalbeweging in het tweede leerjaar gebeurt. Ook de leerinhouden voor de initiatie Grieks komen voldoende aan bod. De opbouw van grammatica gebeurt voldoende vanuit het valentiegrammaticaperspectief van het leerplan. De vakgroep heeft hieraan ook de lectuurmethode gekoppeld. Er is, in samenspraak met de leraren moderne talen, aandacht voor de correcte terminologie. Nieuwe leerinhouden worden indien mogelijk inductief en in zins- of tekstverband aangebracht, maar de leraren geven aan in sommige gevallen terug te vallen op de klassieke grammaticaoopbouw. Het inoefenen en verwerken gebeurt via het leerwerkboek overwegend tekstgebonden. In het oefenmateriaal dat de leraren ter beschikking stellen en in de evaluatie komen evenwel een heel aantal opdrachten buiten tekstverband voor. In een aantal gevallen vertrekt de opdracht wel vanuit tekstverband, maar wordt er eenzijdig gepeild naar grammaticale verklaring.

*Volledigheid
Evenwicht
Beheersingsniveau
Samenhang*

Vocabulary wordt overwegend traditioneel verwerkt met aandacht voor systematiek, vooral in de frequente kleine toetsen. In de repetitietoetsen en examens is er ook aandacht voor contextgebonden betekenis en het voortleven van het klassieke vocabulary in moderne talen.

Inzake lectuur wordt een voldoende hoeveelheid teksten gelezen. In het tweede leerjaar met leerlingen uit de twee-urige start valt weliswaar een aantal leesteksten weg, ten voordele van een inhaalbeweging voor grammatica, maar het globale aanbod voldoet. In samenspraak met de pedagogische begeleidingsdienst heeft de vakgroep ernstig werkgemaakt van het ontwikkelen van een lectuurmethode, uitgaand van valentiegrammatica. Het resultaat is een stappenplan met duidelijke tekstmarkeringen voor de woordgroepen, kern en grammaticale functies. De leraren hanteren het stappenplan systematisch en gelijkgericht en leren het ook, conform het leerplan, als leerinhoud aan de leerlingen aan. Er bestaat wel een zeker gevaar voor oversystematisering in de aanpak en voor een te grote nadruk op de grammaticale analyse, ten koste van de door de vakgroep gekozen dynamisch-lineaire methodiek.

Cultuur komt met voldoende items aan bod. De thema's sluiten in een aantal gevallen aan bij de leesteksten. Er is ook ruime aandacht voor beeldmateriaal. Een aantal excursies, onder meer naar Xanten, betekenen een verrijking van het cultuuronderwijs.

Evaluatiepraktijk In de evaluatie dagelijks werk zijn er frequente kleine toetsen over vocabulary en grammatica, op het niveau van kennis en reproductie. Lectuur, leesvaardigheid en cultuur komen daarin (bijna) nooit aan bod. In de repetitietoetsen en de examens is er een evenwichtigere spreiding van de verschillende leerplancomponenten. Vocabulary wordt genuanceerd bevraagd. Voor grammatica en oefeningen zijn er nog te veel opdrachten buiten zins- en tekstverband of zijn ze louter gericht op grammaticale verklaring. Voor lectuur en leesvaardigheid peilt men zowel naar vertaling als naar tekstbegrip. Positief is dat ook de tekstmarkeringen volgens het stappenplan deel uitmaken van de vraagstelling.

*Evenwicht
Volledigheid
Beheersingsniveau
Transparantie*

De vakgroep heeft afspraken gemaakt over het gewicht van de verschillende leerplancomponenten, maar deze worden voor de berekening van de cijfers dagelijks werk niet gelijkgericht nagevolgd. Volgens de nieuwe visie van de school voor het huidige schooljaar op evaluatie verwacht het schoolbeleid dat de examens een volledige leerplanrealisatie weerspiegelen. Bijgevolg worden voor de geslaagde leerlingen de cijfers dagelijks werk niet mee ingebracht. Alleen voor leerlingen met een onvoldoende op het examen wordt rekening gehouden met de toetsresultaten. Dat betekent dat de puntenweging niet voor alle leerlingen op gelijke wijze tot stand komt. De leraren en de school hebben nog geen zicht op de mogelijke gevolgen hiervan.

De leerlingenresultaten variëren van zwak tot zeer goed. Vooral in het tweede leerjaar zijn er heel wat leerlingen met onvoldoendes voor de examens.

Leerbegeleiding

*Preventief
Curatief*

De lessen verlopen in een aangenaam en dynamisch leerklimaat. De leraren slagen erin de leerlingen voldoende bij het lesverloop te betrekken. Er is een duidelijk studiekader met leerstofoverzichten, studietips en afspraken over terminologie en lectrurmethode. Leerlingen weten voldoende wat ze moeten kennen en kunnen voor taken, toetsen en examens. Remediërend zijn er extra oefeningen ter beschikking, maar deze zijn vooral gericht op repetitie van morfologie en veel minder op een geïntegreerde verwerking van grammatica in lectuur. Leerlingen kunnen bij de leraren terecht voor bijkomende uitleg, al gebeurt dat uiteenlopend met de mogelijkheid voor vragen na de les of met extra lessen.

Zowel leraren als leerlingen gebruiken in groeiende mate het digitale leerplatform. Lesmateriaal, correctiesleutels en extra oefeningen worden gepost. Leerlingen contacteren hun leraren geregeld voor vragen of info.

Uitrusting

*ICT
Inzet uitrusting
Leermiddelen*

De school stelt een vaklokaal ter beschikking. Het is aangenaam aangekleed met beeldmateriaal en leerlingenwerkjes die naar de klassieke oudheid verwijzen. Er is een computer, beamer en projectiescherm aanwezig. De leraren maken intensief gebruik van de ICT-uitrusting. De leerlingen beschikken over voldoende ICT-vaardigheden voor de uitwerking van opdrachten en voor het gebruik van het digitale leerplatform.

Deskundigheidsbevordering

*Overleg
Vorming*

De vakgroep heeft zich de voorbije jaren vooral toegelegd op de integratie van valentiegrammatica en het uitwerken van de lectrurmethode en de onderzoekscompetentie en dit op basis van leerplanstudie en overleg met de pedagogische begeleidingsdienst. De afspraken hierover worden gelijkgericht toegepast. Inzake onderzoekscompetentie en evaluatie is er nood aan verder overleg en verdieping.

4.1.2 Voldoet de school aan de erkenningsvoorwaarde 'bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne'?

De school beschikt over een aantal vestigings- en lesplaatsen. Het onderzoek naar de erkenningsvoorwaarde bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne (BVH) heeft betrekking op de vestigingsplaats Kloosterstraat 82 (campus Bovenbouw) en op de vestigingsplaats Oorderseweg 8 (campus Middenschool) te Ekeren. Een aantal lokalen worden gemeenschappelijk gebruikt door het secundair onderwijs en de vrije basisschool Sint-Lambertus. De sporthal en de theaterzaal worden gedeeld met externe organisaties.

De school gaat op systematische wijze de situatie op het vlak van bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne na, maar ze is hierin nog onvolledig. Dat blijkt uit diverse vaststellingen. Het globaal preventieplan (GPP) en het jaarlijks actieplan (JAP) zijn opgebouwd op basis van eigen vaststellingen en de bevindingen van de externe deskundigen. De preventieadviseur stelt het GPP en het JAP nog niet op aan de hand van risicoanalyses.

De school verzamelt in beperkte mate gegevens om de kwaliteit van haar welzijnsbeleid doelgericht te evalueren. Het aankoop- en indienststellingsbeleid verloopt grotendeels conform de voorschriften. De betrokkenheid van de preventieadviseur is uitgeschreven in een procedure. Tijdens de doorlichting werd vastgesteld dat de bestelformulieren nog niet door de preventieadviseur werden ondertekend. Voor de meeste arbeidsmiddelen zijn de indienststellingsverslagen aanwezig.

De vaststellingen van deskundigen, die terug te vinden zijn in documenten, stemmen overeen met wat de onderwijsinspectie tijdens de doorlichting opmerkt. Voor beide vestigingsplaatsen zijn er, ondanks de opmerkingen in het brandpreventieverslag opgesteld door de overkoepelende preventieadviseur (d.d. 11/09/2015 en 01/10/2015), nog steeds een aantal nooduitgangen niet vrij. Op verschillende plaatsen ontbreken pictogrammen van nooduitgangen en van brandblusmiddelen. Niet alle trappenhallen zijn gecompartmenteerd. Zowel in de gebouwen als in diverse lokalen zijn er een aantal risico's op valgevaar ten gevolge van verzakte tegels en/of afgebroken trapneuzen. Er zijn op sommige plaatsen enkele kleine verhogen bij overgangen van vloeroppervlakte waardoor struikelgevaar ontstaat. De markering is nooit aangebracht. De inventaris van de producten met gevaarlijke eigenschappen is op beide vestigingsplaatsen onvolledig. Sommige veiligheidskaarten of -fiches ontbreken. Niet alle gevaarlijke producten zijn voorzien van een voorgeschreven etiket en veilig opgeslagen. In een aantal lokalen en gangen worden materialen instabiel hoog gestapeld op kasten.

Op de vestigingsplaats Kloosterstraat zijn de stookplaatsen in de gebouwen A, E en T1 niet vrij van brandbaar materiaal. Volgens het laatste keuringsverslag (d.d. 24/08/2015) is de elektrische laagspanningsinstallatie voor de gebouwen A, B, C en T niet conform de voorschriften. Er is nog geen recent keuringsverslag van de elektrische installatie van het gebouw D (d.d. 27/01/2010). In het lokaal D005 is er geen deur op de elektriciteitskast. Gebouwen D en E zijn verouderd en dringend aan renovatie toe. Ook is de borstwering in blok D te laag.

Op de vestigingsplaats Oorderseweg zijn de brandblusmiddelen vorig en huidig schooljaar niet gekeurd. Er is nog geen recent keuringsverslag van de elektrische installatie van de gebouwen R en S (d.d. 24/08/2009). De lift wordt niet regelmatig gekeurd. Niet alle TL-lampen hebben een gesloten armatuur.

Het onderhoud en de inrichting van de toiletten in de sportzaal T1 in de Kloosterstraat voldoet niet. Hoewel het aantal toiletten op de vestigingsplaats Kloosterstraat met het huidige leerlingenaantal niet voldoet, heeft de onderwijsinspectie tijdens de doorlichting niet kunnen vaststellen dat dit leidt tot overlast. Tijdens de doorlichting werd de sanitaire installatie op de vestigingsplaats Oorderseweg vernieuwd. Het einde van deze werken is voorzien voor juni 2016. Na de vernieuwing beschikt de school over gescheiden toiletten voor jongens en meisjes, ingericht conform de regelgeving. Momenteel zijn door de werkzaamheden onvoldoende toiletten ter beschikking. De school lost dit op door tijdelijk gebruik te maken van de toiletten van de basisschool. Op de vestigingsplaats Kloosterstraat wordt er geen register met de interventies in het kader van eerste hulp bijgehouden.

Omwille van de gedeeltelijke systematiek waarmee de school tekorten opspoot, evalueert en bijstuurt, krijgt de school een beperkt gunstig advies voor de erkenningsvoorwaarde bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne. Als het beleid de kwaliteit van haar bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne consequenter bewaakt, daadkrachtiger tekorten beheerst en verbeteracties uitvoert, moet het mogelijk zijn deze verbeteringen op eigen kracht vorm te geven.

4.1.3 Voldoet de school aan de overige erkenningsvoorwaarden?

Het onderzoek naar het voldoen aan de geselecteerde erkenningsvoorwaarden levert het volgende op.

Onderzochte erkenningsvoorwaarde	
Leeft de school de bepalingen na over de taalregeling in het onderwijs? (codex so, art. 15, §1, 5°)	ja
Neemt de school de reglementering betreffende verlofregeling en aanwending van de schooltijd in acht? (codex so, art. 15, §1, 7°)	ja
Heeft de school een beleidscontract of beleidsplan met een centrum voor leerlingenbegeleiding dat minstens de verplichte bepalingen vermeldt? (codex so, art. 15, §1, 9° en decreet CLB, art. 39 en 40)	ja

4.2 Respecteert de school de overige reglementering?

Het onderzoek naar het voldoen aan de geselecteerde reglementering levert het volgende op.

Onderzochte regelgeving	
Is er een schoolreglement waarin de verplichte bepalingen correct zijn opgenomen? (codex so, art. 112 en 123/10)	ja
• de basisprincipes van het schoolbeleid met betrekking tot een aantal leerlinggebonden materies	ja
• de lesspreiding en de vakantie- en verlofregeling voor leerlingen	ja
• de krachtlijnen inzake extra-murosactiviteiten, leerlingstages, werkplekleren en school- of centrumvervangende onderwijsprogramma's	ja
• de samenwerking met andere onderwijsinstellingen, vormingsinstellingen of organisaties voor zover rechtstreekse impact op leerlingen	ja
• bepalingen in verband met het recht op onderwijs aan huis	ja
• de bijdrageregeling, afwijkingen en contactpersoon terzake	ja
• de inspraakmogelijkheden voor de betrokken personen in de school of centrum	ja
• de voorwaarden waaronder de betrokken leerling en de betrokken personen inzage kunnen uitoefenen in of een toelichting kunnen vragen bij of een kopie kunnen bekomen van de leerlingengegevens, waaronder de evaluatie-gegevens	ja

• de organisatie van de leerlingenevaluatie	ja
• de lokale leefregels	ja
• de eventuele beroepsmogelijkheden voor de betrokken personen ten aanzien van betwiste beslissingen buiten beslissingen in verband met definitieve uitsluiting of leerlingenevaluatie	ja
• de basisprincipes van het schoolbeleid met betrekking tot reclame en sponsoring	ja
• engagementsverklaring waarin wederzijdse afspraken worden opgenomen	ja
• bepalingen over overdraging bij schoolverandering van leerlingengegevens naar de nieuwe school	ja
Is het schoolreglement conform het inschrijvingsrecht? (codex so, art. 110/1 tot 110/10)	ja
Informeert de school ouders en leerlingen en personeel over het centrum voor leerlingenbegeleiding waarmee ze samenwerkt? (codex so, art. 15, §1, 9° en decreet CLB, art. 33)	ja
Respecteert de voorziene verhaalmogelijkheid de reglementair voorgeschreven procedure? (codex so, art. 115/6)	ja
Respecteert de school voor secundair onderwijs de reglementaire bepalingen met betrekking tot oriëntering en evaluatie van leerlingen? (codex so, art. 115/6, §1, 256, §1, 1° en BVR van 19-7-2002)	ja
Verloopt het afleveren van attesten van verworven bekwaamheid correct? (codex so, art. 115, tweede alinea en 252, §1, b)	ja
Verloopt het afleveren van attesten van lesbijwoning correct? (codex so, art. 115, derde alinea en 252, §2)	ja
Respecteert de school het minimumlessenrooster? (codex so, art. 148-157 en BVR van 19-7-2002)	ja

5 BEWAAKT DE SCHOOL DE EIGEN KWALITEIT?

Het onderzoek naar de kwaliteit en de kwaliteitsbewaking van de geselecteerde procesindicatoren of procesvariabelen levert het volgende op.

5.1 Leerbegeleiding

Doelgerichtheid De school heeft een goed zicht op de schoolpopulatie, ze gebruikt hiervoor de informatie vanuit het intakegesprek, de BaSO-fiche (communicatiemiddel tussen ouders en school met de bedoeling dat men in het secundair onderwijs optimaal inspeelt op de zorg en ondersteuning die in het basisonderwijs werd geboden) en eventuele attesten beschikbaar gesteld door ouders of het CLB (Centrum voor Leerlingenbegeleiding). De cellen leerlingenbegeleiding brengen de individuele behoeften in kaart waarna deze indien nodig geconcretiseerd worden via een zorgplan.

In haar zorgbeleid omschrijft de school welbevinden als basisvoorwaarde om te leren, ze vertrekt hiervoor vanuit een veilige omgeving en wil inzetten op de talenten van iedere leerling. Het zorgbeleid zet sterk in op een zorgcontinuüm dat vertrekt vanuit een brede basiszorg voor alle leerlingen. Inspiratie voor deze visie vindt de school in het M-decreet, waaruit ze de principes van handelingsgericht werken overneemt. Het schoolteam verbindt de leerbegeleiding met het beleid rond socio-emotionele begeleiding, leer- en ontwikkelingsstoornissen.

Voor jongeren met specifieke onderwijsbehoeften voorziet de school in verhoogde zorg of uitbreiding van zorg, en indien nodig in een individueel aangepast traject.

De school tracht haar visie te concretiseren volgens het drielijnenmodel met de klastitularissen en vakleraren als spilfiguren op de eerste lijn. De cel leerlingenbegeleiding, die samenwerkt met het CLB, vervult de tweedelijnsfunctie. In de derde lijn werkt de school samen met verschillende externe partners.

In alle graden is er voldoende aandacht voor het 'leren leren'. Toch vormen de VOET leren leren nog niet het uitgangspunt voor een graadoverstijgende leerbegeleiding.

Ondersteuning De school heeft een cel leerlingenbegeleiding per graad die begeleidingsinitiatieven ontwikkelt, begeleidt en coördineert. Deze cellen overleggen wekelijks met hun graaddirectie en hebben inspraak op schoolniveau. Binnen leerbegeleiding bestaat hun doel enerzijds uit begeleiding van leerlingen binnen de verhoogde zorg, anderzijds uit ondersteuning van leraren in hun realisatie en uitwerking van de brede basiszorg. De begeleiding en ondersteuning worden hoofdzakelijk vervuld door de studietoelichters, de beleidsmatige ontwikkeling mede door de coördinatoren. De begeleiding uit zich voornamelijk in studietoelichting, studiesupport, inhaaltoetsen en stille studie. De ondersteuning naar leerkrachten toe gebeurt hoofdzakelijk via aangereikte themaweken met een sensibiliserend doel.

Er is een grote aandacht voor brede zorg op school, wat tot uiting komt in de nauwe contacten met ouders, de veelvuldig ingerichte klassenraden en de nauwgezette opvolging van leerlingen. Alle personeelsleden hebben een duidelijke verantwoordelijkheid en worden ingeschakeld bij dit beleid. De school verwacht van de individuele leraren dat ze hun remediëringstaak opnemen.

Voor uitgebreide zorg ondersteunt de begeleidingscel de leerlingen en is er doorverwijzing naar en samenwerking met het CLB. Het CLB is op vaste tijden of op vraag aanwezig op de school.

Doeltreffendheid De preventieve leerbegeleiding gebeurt door de vakleraar en de klasleraar. De kwaliteitsbewaking hiervan is overgelaten aan de vakgroepen en gebeurt niet overal op een doeltreffende manier. Ook wordt het inzicht in de beginsituatie van alle leerlingen onvoldoende benut om de brede basiszorg vorm te geven. De ondersteunende rol van de studietoelichter binnen deze preventieve leerbegeleiding is onvoldoende gekaderd. De vakgroepen nemen 'leren leren' mee binnen hun werking, meestal geconcretiseerd in leer- en studietips, maar missen een centrale sturing om voorbeelden van goede praktijk over de vakken heen te tillen.

De remediëringaanpak komt in eerste instantie tot stand vanuit een remediëringaanbod vanuit de vakken. Bij duidelijke en blijvende tekorten kan de klassenraad beslissen over bijkomende curatieve remediëring met behulp van een studietoelichter.

In het kader van het nieuwe denken vanuit het M-decreet is handelingsgericht werken geïntegreerd binnen alle aspecten van het zorgbeleid en alle fases van zorg. De effectmeting van de talrijke initiatieven op klasniveau is nog niet algemeen, waardoor de cel leerbegeleiding geen direct zicht heeft op de toegevoegde waarde hiervan. De school evalueert wel aantal initiatieven via de kwaliteitscirkel op schoolniveau. Zo kan ze de effecten van haar studietoelichting via metingen en bevestigingen efficiënt in kaart brengen en bijsturen. Bovendien heeft ze recent via de kwaliteitscirkel een document ontwikkeld om haar HGW (handelingsgericht werken) in kaart te brengen en bij te sturen. De doeltreffendheid van dit HGW is nog niet gemeten gezien de recente invoering ervan.

Conform de regelgeving, en reeds gedurende een aantal schooljaren, detecteert en analyseert de school de talige noden van de leerlingen bij het begin en op het einde van het eerste leerjaar van de eerste graad en bij hun instroom in de tweede graad. Voor het screenen van de leesvaardigheid gebruikt ze een gestandaardiseerd instrument. De andere aspecten van schoolse taalvaardigheid, met name begrijpen, schrijven en spreken, worden in kaart gebracht door observaties tijdens de lessen Nederlands en godsdienst. Op deze manier heeft de school een voldoende zicht op de talige noden van de leerlingen. De school heeft haar visie op het talenbeleid afgestemd op haar pedagogisch project en vertaald naar een aantal prioriteiten, doelen en acties. Deze zijn erop gericht de kennis en het gebruik van het Nederlands en de andere moderne vreemde talen bij alle leerlingen te verbeteren. Dit blijkt uit diverse projecten, onder meer de extra taalondersteuning voor de eerste graad tijdens de lessen Nederlands, het posterproject, het oplijsten van school- en vaktaalwoorden, het opstellen van handelingsplannen voor leerlingen met een leerstoornis en voor leerlingen die uit OKAN-klassen (onthaalklassen voor anderstalige nieuwkomers) instromen. Via de invoering van het CLIL-project (Content and Language Integrated Learning) heeft de school haar taalbeleid verbreed naar een talenbeleid. De school stelt twee leraren met een beperkt aantal uren aan voor de uitwerking van het talenbeleid en voor de ondersteuning van de personeelsleden. Er is een groeiend draagvlak voor het implementeren van het talenbeleid in alle lessen en bij de meeste leraren. De taalcoördinatoren hebben een goed zicht op de talige vorderingen van de leerlingen door het hernemen van de leesvaardigheidstest op het einde van het eerste leerjaar van de eerste graad en bij de start van de tweede graad. De resultaten worden zorgvuldig geanalyseerd. De personeelsleden en de leerlingen worden geregeld bevraagd over het effect van, over de betrokkenheid bij en het welbevinden over de verschillende acties. De acties worden geëvalueerd en stapsgewijs bijgestuurd. De coördinatoren hebben voldoende aandacht en kansen voor deskundigheidsbevordering inzake talenbeleid, zowel via externe begeleidings- en vormingsinitiatieven als via persoonlijke lectuur. Op het niveau van de leerlingen is het lesmateriaal voldoende afgestemd op de taalbeheersing van de leerlingen en is er aandacht voor vak- en schooltaal. In een heel aantal lessen krijgen de leerlingen voldoende spreekkansen.

Ontwikkeling De school heeft aandacht voor het ontwikkelen en bijsturen van haar beleid rond leerbegeleiding. Verder maakt de school ook deel uit van de werkgroep 'zorg' op scholengemeenschapsniveau. Uit het gesprek over het verder uitbouwen van de leerbegeleiding is gebleken dat ze een uitgetekend pad heeft met concrete actiepunten. Zo wil ze onder meer inzetten op een efficiëntere graadoverstijgende leerbegeleiding, het optimaliseren van de specifieke onderwijsnoden bij GON (geïntegreerd onderwijs)-leerlingen en de doeltreffendheid van het HGW bewaken. Daarnaast zet de school in op het optimaliseren van de communicatie met de ouders. Ook het afstemmen van de leerbegeleiding op de nieuwe evaluatiepraktijk vormt nog een uitdaging.

5.2 Evaluatiepraktijk

Doelgerichtheid Voor het evaluatieproces bevindt de school zich in een overgangsfase. De nieuwe aanpak is het resultaat van de samenwerking tussen het beleid en de werkgroep evaluatie na een grondige bevraging van het hele schoolteam. Recentelijk formuleerde de directie een visietekst die de evaluatiepraktijk beschrijft. De school kiest voor een evaluatiesysteem waarin elke vorm van competitie tussen de leerlingen geweerd wordt en de leerlingen voldoende uitgedaagd worden in competitie te gaan met zichzelf. In het systeem is ruimte voor de individuele benadering waarin rekening wordt gehouden met de bijzondere omstandigheden die het leerproces beïnvloeden. Daardoor verschilt de evaluatie naargelang de eigenheid van de onderwijsvorm of het profiel van de studierichting. Het is de bedoeling dat leerlingen over hun prestaties zowel op het niveau van kennen en kunnen als op het niveau van attitude en gedrag reflecteren. Zo krijgen ze zelf inzicht in hun leerproces. De leraren ondersteunen hen daarbij en coachen hen via gesprekken en rapportcommentaren en bieden waar nodig studiesupport en remediëring. De ouders kunnen de resultaten van de taken en toetsen volgen via het communicatieplatform van de school.

De school kiest voor de Middenschool A-stroom en voor de studierichtingen in aso en tso voor een combinatie van examens en dagelijks werk. Voor enkele vakken opteert zij voor gespreide evaluatie. Naast de studieresultaten wordt per rapport ook een appreciatie over de studiehouding en de leefhouding weergegeven.

Het dagelijks werk staat in elk van de vier rapportperiodes steeds op 10 punten. Dit cijfer geeft een globaal beeld van de kennis en vaardigheden van de leerling op dit moment. Op het eind van elk trimester (middenschool)/semester (bovenbouw) wordt een grote toets of examen georganiseerd op 100 punten. Permanente evaluatie staat steeds op 10 punten. De gegevens van de examens, van het dagelijks werk, de permanente evaluatie spelen elk hun rol bij de eindevaluatie. Voor alle vakken geldt 50% als slaagcijfer; het is pas indien men die norm niet haalt dat tijdens de delibererende klassenraad de werkgever in de loop van het jaar in rekening kan genomen worden.

Voor de leerlingen van de B-stroom en bso bestaat de evaluatie uitsluitend in de vorm van permanente beoordeling voor zowel de algemene vorming als de competenties van de richtingsvakken.

Voor de moderne vreemde talen en Nederlands wijkt dit systeem lichtjes af.

Voor de derde graad bso en tso vormen de resultaten van de geïntegreerde proef en de stages een belangrijk onderdeel van de evaluatie.

Voor de inhoudelijke aspecten van de evaluatie verwijst de directie naar de vakgroepen. Zij leggen de normering vast: de verhouding tussen kennis en vaardigheden, tussen basis en uitbreiding, de beoordelingscriteria. In de derde graad bepaalt elke vakgroep de criteria van de evaluatie van de onderzoekscompetentie, maar dit cijfer staat voor 20% van het examenresultaat van het tweede semester, zowel in het vijfde als het zesde leerjaar.

De school maakt een aantal duidelijke keuzes. De directie onderstreept dat het leerplan de leidraad van de evaluatie moet zijn. Op sommige examens staan de leerplandoelen vermeld. Het beleid oordeelt dat de leerlingen op het einde van de eerste graad georiënteerd moeten worden naar de meest geschikte onderwijsvorm en studierichting.

Voor de rapportering gebruikte de school tot dit schooljaar een letterschaal gaande van A = uitstekend tot F = ruim tekort. Nu geeft men terug cijfers.

Ondersteuning De school beschikt over een visie en een duidelijk organisatorisch kader voor de evaluatiepraktijk. Daarover worden de leraren geïnformeerd in allerlei beleidsdocumenten en tijdens personeelsvergaderingen. De documenten bevatten informatie over de examenfrequentie, rapportperiodes, de verhouding tussen dagelijks werk en examens en de deliberatieprocedures. De concrete uitwerking wordt verschoven naar het vakniveau. En daar heeft het beleid voorlopig nog niet voldoende zicht op.

Voor de formulering van examen- en toetsvragen krijgen de leraren didactische en taalkundige tips. Die worden hen aangereikt door de werkgroep talenbeleid.

Een elektronisch platform ondersteunt de leraren bij de administratie en communicatie van de resultaten naar leerlingen en ouders. In het leerlingvolgsysteem kunnen ze de resultaten duiden en er acties aan koppelen.

De ouders hebben toegang tot het digitaal puntensysteem zodat zij dagelijks de leerprestaties kunnen opvolgen.

Leerlingen met tegenvallende examenresultaten krijgen een inhaalexamen. De evaluatie wordt bijgestuurd met passende maatregelen voor leerlingen met leerstoornissen.

Doeltreffendheid De school rapporteert frequent aan de hand van verschillende soorten rapporten en geregelde oudercontacten. Op het jaar- en trimesterrapport wordt geen klasprofiel of klasgemiddelde vermeld, maar is er voldoende ruimte voor commentaar van de klas- en vakleraar. Het rapport is steeds een uitnodiging tot een zinvol gesprek.

Over het dagelijks werk wordt uitgebreid gerapporteerd en dit dient als basis voor de remediëring. De evolutie naar de andere verhouding tussen dagelijks werk en examens betekent ook dat de dagelijkse lespraktijk, het belang van de vakattitudes en de examens daarop moeten afgestemd worden, maar dit is nog niet in alle vakken gebeurd.

De school verzamelt en analyseert gegevens o.m. over leerprestaties, attestering en resultaten in het vervolgonderwijs. Uit haar cijfers blijkt dat zij gunstige resultaten kan voorleggen. In de meeste structuuronderdelen is het aantal A-attesten eerder laag.

Voorlopig kan de doeltreffendheid van het nieuwe evaluatiesysteem nog niet aangetoond worden. Tijdens de doorlichting bleek duidelijk dat een aantal vakgroepen het systeem nog niet voldoende heeft aangepast of aanvaard. Ook de criteria voor de evaluatie van de onderzoekscompetentie liggen nog niet schoolbreed vast.

De attestering in de eerste graad gebeurt grondig. De directie geeft aan veel te investeren in de studiekeuzemomenten.

De school voldoet aan de motiveringsplicht van B- en C-attesten. De formuleringen zijn veeleer stereotiep en verwijzen overwegend naar studieresultaten.

Op de trimesterrapporten zijn de commentaren van de klasleraren vooral aanmoedigend geformuleerd. De specifieke vakcommentaar is leraargebonden zeer nauwkeurig tot erg beperkt.

Ontwikkeling De ontwikkeling op het vlak van evaluatie heeft de school grondig voorbereid en werd door de meerderheid van het schoolteam goedgekeurd. Men wacht eerst de eindejaarsdeliberatie af om dit systeem grondig te evalueren, maar toch werd er na het kerstexamen reeds bijgestuurd.

Ook de praktische organisatie van de functioneringsgesprekken waarin leerlingen hun prestaties kunnen duiden wordt volgend schooljaar verder uitgewerkt.

Het uitwerken van een portfolio-evaluatie en het multipliceren van de interne goede evaluatiepraktijken behoort tot de prioriteiten van het beleid.

Op een pedagogische studiedag hebben alle vakgroepen hun examen, toetsen en planningsdocumenten naast de leerplannen gelegd, maar de evaluatie was tot dusver geen nascholingsprioriteit.

De directie geeft wel aan dat er binnen de vakgroepen zowel horizontaal als verticaal verder overleg dient te gebeuren.

Na de grondige bijsturingen zal de evaluatiepraktijk ook meer gespecificeerd opgenomen worden in het schoolreglement (leefregels).

6 ALGEMEEN BELEID VAN DE SCHOOL

Het onderzoek naar het algemeen beleid van de school levert volgende vaststellingen op.

Leiderschap Het recent samengestelde directieteam heeft de voorbije twee schooljaren stappen gezet om de structuur van de school een nieuwe vorm te geven. De school organiseert sinds dit schooljaar de middenschool en de bovenbouw op twee aparte campussen. Hierdoor is het directieteam nog op zoek naar de meest efficiënte weg om het onderwijskundig, financieel en logistiek beleid aan te sturen. Het directieteam telt vijf directeurs met een complementaire taakverdeling. Per graad is er een pedagogisch directeur aangesteld. Daarnaast is er een logistiek, financieel directeur en een directeur die de verticale afstemming en coördinatie over de verschillende graden bewaakt. Het directieteam is gemakkelijk bereikbaar en toegankelijk.

Voor de pedagogische werking rekent de directie vooral op de verantwoordelijkheid van de vakgroepen. Niet alle vakgroepen nemen deze verantwoordelijkheid op of beschikken over voldoende ontwikkelingsdynamiek om bottom-up de onderwijskundige processen mee vorm te geven. Een doelgerichte aansturing en opvolging van alle vakgroepen door het directieteam staat nog in een beginfase en gebeurt nog niet planmatig. Deze opvolging is echter nodig om de beleidsmatige afspraken gelijkgericht om te zetten tot op het niveau van de klasvloer. De doeltreffendheid van het vak- en graadoverleg dient versterkt te worden, zodat de implementatie en de multiplicatie van de gevolgde nascholingen gebeuren en bijdragen tot de deskundigheidsbevordering van de personeelsleden.

De school heeft functiebeschrijvingen uitgewerkt voor de verschillende personeelsgeledingen. De directie voert echter enkel functioneringsgesprekken met de nieuwe personeelsleden. Hierdoor mist het directieteam kansen om zicht te krijgen op het pedagogisch-didactisch handelen van de leraren en om personeelsleden aan te zetten tot bijkomende professionalisering.

De directie is zich bewust van de werkpunten voor een aantal aspecten van de schoolwerking. Ze ziet het als een belangrijke taak personeelsleden te motiveren bij de uitvoering van hun taken in de gewijzigde context. Het directieteam tracht bovendien een draagvlak te creëren voor de gezamenlijke doelgerichtheid binnen het pedagogisch geheel. Zij kiest daarvoor de weg van de geleidelijkheid. Voor de processen tracht het directieteam alle stappen van de kwaliteitscirkel te doorlopen. Het kwaliteitsonderzoek toont aan dat er nog heel wat werkpunten overblijven.

Visieontwikkeling Het directieteam neemt diverse initiatieven om te komen tot een gezamenlijk gedragen visie. De nieuwe visie van de school is recent uitgewerkt met de personeelsleden, de ouders en de leerlingen.

De visie legt de klemtoon op “Kwaliteit op elk niveau”. De school streeft naar kwaliteit in het leren en in het leven. Dit wil de school realiseren door een hoge betrokkenheid voor elkaar. De visie is vertaald in concrete doelstellingen en acties op schoolniveau, op lerarenniveau en op leerlingenniveau. Met betrekking tot een aantal processen heeft de school al enkele mooie resultaten geboekt. Het talenbeleid, de studietoetsing ter ondersteuning van de leerprocessen van de leerlingen en het inzetten op het welbevinden van de leerlingen zijn hier voorbeelden van. Voor een aantal processen dringt zich een krachtiger aansturing en opvolging op. De uitwerking van het beleid rond de vakoverschrijdende eindtermen, de afstemming van de evaluatiepraktijk op de leerplandoelstellingen en de aansturing, ondersteuning en opvolging van de vakgroepwerking zijn aspecten die een meer gestructureerde invulling vragen.

Het directieteam blijft echter sterk inzetten op een gezamenlijke doelgerichtheid en toetst de meeste beleidsbeslissingen aan de visie van de school. Via personeelsvergaderingen, allerhande documenten op het elektronisch platform, de leefregels voor leerlingen en het digitaal personeelsblad wordt de visie breed verspreid.

Besluitvorming De decretaal verplichte overlegorganen functioneren conform de regelgeving. Het directieteam overlegt twee keer per week. Tijdens deze vergadering bespreekt de directie alle aspecten die voor de dagelijkse leiding van de school van belang zijn.

De schoolleiding creëert kansen tot formele participatie bij de besluitvorming via de CoBa (coördineren, organiseren, beleid voeren en adviseren). De CoBa is de vergadering van het directieteam, de graadcoördinatoren, de IKZ-coördinator (interne kwaliteitscoördinator) en de stafmedewerker. Het is de CoBa die samen met de directie de kern vormt voor de uitbouw van de schoolwerking. Bij deze vergaderingen kunnen naargelang de agendapunten andere personeelsleden aansluiten. Daarnaast zijn er de vergaderingen van de Moretusraden, waar iedereen welkom is. De vergadermomenten liggen vast bij het begin van het schooljaar en worden per graad georganiseerd. De Moretusraden geven advies aan de CoBa. In de middenschool ligt de participatiegraad heel hoog, waardoor deze raad weegt op de besluitvorming. De pedagogische raad was tot vorig schooljaar actief, maar door de komst van de Moretusraden is deze gedurende dit schooljaar niet meer samengekomen. De agendapunten en de verslagen van de CoBa en de Moretusraden zijn beschikbaar voor het personeel. Het directieteam maakt afspraken over de wijze waarop de communicatie van de beleidslijnen naar het personeel gebeurt. Deze communicatie moet nog duidelijker verlopen, zodat de implementatie ervan gelijkgericht verloopt.

De school communiceert met het personeel via verschillende communicatiemiddelen. Zij gebruikt hiervoor o.a. een kwaliteitsvol personeelsblad “Actua” voor leraren en administratief medewerkers, het digitaal platform, personeelsvergaderingen, de Moretuswijzer voor nieuwe personeelsleden en het organiseren van het Moretuscafé. De school hecht eveneens veel belang aan een transparante en open communicatie met ouders en leerlingen. De leerlingen en de ouders krijgen dan ook maximale participatiemogelijkheden. De leerlingenraden zijn per graad georganiseerd en zij formuleren voorstellen rond acties die het leefklimaat van de leerlingen ten goede komen. Ook de ouders tonen een hoge betrokkenheid en proberen actief deel te nemen aan de positieve uitbouw van de school. Verder zijn er tal van interne werkgroepen actief die rond onderwijskundige en maatschappelijke thema’s samenkomen. Binnen het directieteam is er een taakverdeling over wie aan welke interne of externe vergaderingen participeert.

Kwaliteitszorg De vakgroepen krijgen beleidsondersteunende verantwoordelijkheden toegewezen. Zij staan onder andere in voor het bewaken van de leerplanrealisatie en het bewaken van de validiteit van de evaluatie. De aansturing en de opvolging van de vakgroepwerking vormt echter nog een belangrijk werkpunt voor het directieteam en gebeurt momenteel nog te weinig systematisch.

De school beschikt over een gemotiveerd datateam voor het verzamelen en analyseren van gegevens. Het datateam verzamelt kwantitatieve en kwalitatieve gegevens via analyses, enquêtes en interviews bij diverse doelgroepen. Zowel leraren, leerlingen en ouders worden afhankelijk van het onderwerp bevroegd. De school heeft echter nog niet de gewoonte deze gegevens doeltreffend aan te wenden voor kwaliteitsverbetering. Sinds dit schooljaar richt de school een IKZ-groep in. De IKZ-groep, twee directieleden en het data-team, wens op die manier de kwaliteitscirkel meer systematisch op te starten, uit te werken en uit te voeren op een aantal onderwijskundige processen. Aangezien de IKZ-groep onderzoeksvragen vanuit de verschillende geledingen van de school krijgt, is er een procedure beschikbaar die bepaalt welke aspecten prioritair onderwerp van interne evaluatie worden. Geleidelijk vindt de kwaliteitsbewaking zijn ingang in het onderwijsbeleid van de school.

7 STERKTES EN ZWAKTES VAN DE SCHOOL

7.1 Wat doet de school goed?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden

- De organisatie van diverse extramurale activiteiten om de leerplandoelstellingen te realiseren en de vakoverschrijdende eindtermen na te streven.

Wat betreft de kwaliteit/kwaliteitsbewaking van de processen

- De ontwikkelingsdynamiek binnen de onderwijskundige processen.
- De studiecoaching ter ondersteuning van de leerprocessen van de leerlingen.
- Het talenbeleid op schoolniveau.
- De aandacht voor het welbevinden van de leerlingen.
- De transparante en open communicatie met ouders en leerlingen.

Wat betreft het algemeen beleid

- Het streven naar een samenwerking en een gezamenlijke doelgerichtheid binnen het pedagogisch geheel.
- Het verzamelen van gegevens met het oog op verbeteringsprocessen.

7.2 Wat kan de school verbeteren?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden

- De realisatie van de onderzoekscompetentie in aso.
- Het gebruik van ICT in een aantal vakken.

Wat betreft de kwaliteit/kwaliteitsbewaking van de processen

- De doeltreffendheid van het vak- en graadoverstijgend overleg.
- De afstemming van de evaluatiepraktijk op de leerplandoelstellingen.
- Het efficiënt implementeren en multipliceren van de gevolgde nascholingen.

Wat betreft het algemeen beleid

- Het doelgericht ondersteunen en opvolgen van de kwaliteitszorg in de vakgroepen.
- Het aansturen, ondersteunen en opvolgen van de onderwijskundige processen.
- Het onderzoeken en bewaken van de kwaliteitszorg op systematische wijze.
- Het doeltreffend gebruik van datagegevens voor kwaliteitsverbetering.
- Het voeren van functioneringsgesprekken met alle personeelsleden.
- Het duidelijk communiceren en implementeren van de beleidslijnen.
- Het versterken van het vak- en graadoverstijgend overleg.
- Het verder uitwerken van het VOET-beleid.

7.3 Wat moet de school verbeteren?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden

- De maatregelen voor de organisatie, de bewoonbaarheid, de veiligheid en de hygiëne van de leer- en werkomgeving.

8 ADVIES BETREFFENDE DE ERKENNINGSVOORWAARDEN

In uitvoering van het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs van 8 mei 2009 is het advies:

BEPERKT GUNSTIG

- voor de **erkenningsvoorwaarde 'bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne'**.

Om deze tekorten op te volgen voert de onderwijsinspectie vanaf **29-04-2019** opnieuw een controle uit.

Door artikel 215 van het decreet van 8 mei 2009 betreffende de kwaliteit van onderwijs (zoals gewijzigd bij decreet van 23-03-2018), wijzigt vanaf 1 september 2018 het advies "beperkt gunstig" in een "**gunstig advies**".

Dit betekent dat de erkenning van de instelling of van structuuronderdelen voortgezet wordt.

GUNSTIG

- voor de **erkenningsvoorwaarde 'voldoen aan de onderwijsdoelstellingen'** voor alle structuuronderdelen van het voltijds secundair onderwijs.
- voor de **overige erkenningsvoorwaarden**.

9 OVERIGE REGELGEVING: REGELING VOOR VERVOLG

Op de gecontroleerde overige regelgeving werden door het inspectieteam geen inbreuken voor verder gevolg door de onderwijsinspectie vastgesteld.

Namens het inspectieteam	Voor kennisname namens het bestuur
Ingrid VAN CAUTER de inspecteur-verslaggever	Dirk VAN BUYTEN de directeur
Datum van verzending aan de directie en het bestuur van de school	